

JUSTITSMINISTERIET
Lovafdelingen

J.nr. 1998-760-0594
Den 4. december 1998

NOTAT

om

klagebegrænsninger inden for anklagemyndigheden

1. Indledning

Ved en ændring af retsplejelovens kapitel 10 i 1992 indførtes en begrænsning i klageadgangen inden for anklagemyndigheden. Herefter kan en afgørelse som led i behandlingen af straffesager kun påklages én gang, f.eks. fra vedkommende politimester til vedkommende statsadvokat (toinstansprincippet).

I administrativ praksis er det lagt til grund, at klagebegrænsningsreglerne ikke har nogen betydning for adgangen til at klage over (påståede) formalitetsmangler, f.eks. manglende begrundelse og inhabilitet m.v. Det er endvidere lagt til grund, at klagebegrænsningsreglerne ikke har betydning for adgangen til at klage over afgørelser om aktindsigt efter forvaltningslovens § 18, stk. 3.

Det har desuden givet anledning til tvivl, hvilken betydning klagebegrænsningsreglerne har for adgangen til at klage over en afgørelse om ikke at realitetsbehandle sagen, fordi den pågældende ikke anses for part (og dermed klageberettiget) i straffesagen.

Formålet med dette notat er at vurdere, om det er muligt - administrativt - at gennemføre en begrænsning af adgangen til som led i administrativ rekurs at påklage de nævnte formalitets spørgsmål m.v. Er en sådan ændring af den hidtidige praksis mulig, har notatet endvidere til formål at beskrive udformningen af den ordning, der fremover kan følges på dette område.

Indledningsvis beskrives de almindelige forvaltningsretlige principper vedrørende adgangen til at påklage afgørelser og procesledende beslutninger m.v. som led i administrativ rekurs (pkt. 2). Dernæst redegøres for reglerne om kla-

gebegrænsning i retsplejelovens kapitel 10 (pkt. 3), hvorefter Justitsministeriets og anklagemyndighedens hidtidige praksis beskrives nærmere (pkt. 4). Justitsministeriets vurdering fremgår af pkt. 5.

2. Den almindelige forvaltningsretlige rekursadgang

2.1. Det almindelige udgangspunkt

Ved rekurs forstås en ordning, hvorefter den, der er berørt af en forvaltningsmyndigheds afgørelse (forvaltningsakt), har *ret* til at påklage denne afgørelse til en anden forvaltningsmyndighed, som - hvis visse formelle betingelser er opfyldt - har *pligt* til at tage stilling til den påklagede afgørelse.

Spørgsmålet om rekurs er ofte lovreguleret. I mangel af lovregler herom antages det, at en afgørelse, der er truffet af en statslig myndighed, kan påklages til højere myndighed i det administrative hierarki, i sidste instans vedkommende minister.

Det er den almindelige opfattelse i den forvaltningsretlige litteratur, at genstanden for den ulovbestemte administrative rekurs er den underordnede myndigheds *afgørelse* (forvaltningsakt). Det betyder, at der som udgangspunkt ikke *særskilt* kan klages over den underordnede myndigheds beslutninger om sagsbehandling. Når sagen er afgjort, kan sagsbehandlingsfejl i den underordnede myndighed imidlertid påberåbes som argument for, at den overordnede myndighed (rekursinstansen) skal underkende afgørelsen. Der kan herom bl.a. henvises til Poul Andersen, Dansk Forvaltningsret (5. udgave, 1965),